

Ontwikkeling van (matig) te vroeg geboren kinderen: regulatievaardigheden, de ouder-kind relatie en de emoties van de ouders

Gepubliceerd: 31-01-2008 Laatste bijgewerkt: 20-06-2024

Vraagstelling De hoofdvraagstelling is drieledig: Onderscheiden matig te vroeg geboren kinderen en hun ouders zich al op de baby- en peuterleeftijd van op tijd geboren kinderen en van extreem te vroeg geboren kinderen en hun ouders in (a)...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Structurele hersenaandoeningen
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON31497

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Ontwikkeling van (matig) te vroeg geboren kinderen

Aandoening

- Structurele hersenaandoeningen
- Neonatale en perinatale aandoeningen
- Ontwikkelingsstoornissen NEG

Synoniemen aandoening

Vroeggeboorte

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universiteit van Tilburg

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: hechting, ontwikkeling, ouder-kind interactie, Vroeggeboorte

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

De ontwikkeling van jonge kinderen tussen 4 maanden en 5 jaar kan door ouders beoordeeld worden aan de hand van de Ages and Stages questionnaires (ASQ; Squires, Potter & Bricker, 1999) en de Ages and Stages questionnaires - Social Emotional (ASQ-SE; Squires, Bricker & Twombly, 1999). Met de Infant Toddler Scales (ITSC; DeGangi et al., 1995) wordt specifiek naar zelfregulatie vaardigheden van baby*s gevraagd. De Child Behavior Checklist (CBCL; Achenbach & Rescorla, 2001) is een veel gebruikt instrument om gedragsproblemen van kinderen tussen 1* en 5 jaar te inventariseren. De ontwikkeling van extreem premature kinderen wordt al op de Follow Up poliklinieken van de NICU*s in Nederland onderzocht mbt de Bayley Ontwikkelingsschalen (BSID II Van der Meulen et al. 2002) en deze informatie kan in het onderzoek betrokken worden.

De General Health Questionnaire (GHQ; Koeter & Ormel, 1991) vraagt naar het welbevinden en de mate van stress van de moeders. De DS14 (Denollet, 2005) vragenlijst is gericht op negatieve emotie en sociale inhibitie als persoonlijkheidskenmerken van de ouders; weinig onderzochte aspecten binnen het veld naar ontwikkeling van kinderen met perinatale risico factoren, terwijl dit binnen ander lopend onderzoek naar prenatale blootstelling aan angst

gerelateerd aan de ontwikkeling van de kinderen blijkt te zijn. De Hospital Anxiety and Depression Scale (HADS, Spinhoven et al., 1997) gaat meer specifiek na in hoeverre er sprake is van angst en depressie klachten bij de moeders. Moeder-kind interactie wordt onderzocht tijdens een normale dagelijkse voedingssituatie, waarin moeder het kind een (fruit)-hapje geeft. De manier waarop moeder en kind met elkaar omgaan wordt beoordeeld aan de hand van de Emotional Availability Scales (EAS; Biringen) en een lijst om eetgedrag van de kinderen te beoordelen (Chatoor et al., 2000). Met het Working Model of the Child Interview (WMCi; Zeanah, Benoit, Barton & Hirshberg, 1996) wordt duidelijk wat de kwaliteit van de relatie tussen moeder en kind is.

Secundaire uitkomstmaten

Nagegaan zal worden hoe de verschillende metingen aan elkaar gerelateerd zijn binnen de verschillende groepen.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Inleiding

Van de bijna 15.000 kinderen die in Nederland te vroeg geboren worden, betreft het bij ruim 11.000 kinderen een matige vroeggeboorte, tussen 32 en 36,6 weken. Over de ontwikkeling van deze kinderen is slechts weinig bekend. Onderzoek binnen de eigen regio leerde recent dat 7,6% van een groep van 377 van deze kinderen op ongeveer 8 jarige leeftijd speciaal onderwijs bleek te volgen (Van Baar, Knots et al., 2008 en Van Baar, Couturier et al., 2008); ruim twee keer zo veel als in de totale Nederlandse populatie (2,9%; CBS, 2007). Geconcludeerd werd dat onderzoek bij deze groep op jongere leeftijd nodig is, teneinde mogelijk vroegtijdiger de problemen te onderkennen. Onderzoek tijdens de eerste twee jaar zou gericht moeten zijn op (zelf-) regulatie-vaardigheden en ontwikkeling van het kind, op de kwaliteit van de moeder-kind interactie en de relatie tussen ouders en kind en op gezondheid en stress van de ouders. Met name angst van de ouders lijkt ook van belang te zijn in de relatie met het

kind (Zelkowitz et al., 2007). Een goed follow-up systeem om bijtijds kinderen met ontwikkelingsvertraging te signaleren en om extra mogelijkheden tot nadere stimulering en preventie van verdere problemen in te zetten, is mogelijke ook voor deze groep kinderen van belang.

Daarnaast is van belang in hoeverre matig premature kinderen en hun ouders zich onderscheiden van extreem premature kinderen en hun ouders; immers de hersenontwikkeling van matig premature kinderen is onrijp in vergelijking met op tijd geboren kinderen, maar duidelijk rijper dan bij vergelijking met extreem premature kinderen.

Doel van het onderzoek

Vraagstelling

De hoofdvraagstelling is drieledig: Onderscheiden matig te vroeg geboren kinderen en hun ouders zich al op de baby- en peuterleeftijd van op tijd geboren kinderen en van extreem te vroeg geboren kinderen en hun ouders in (a) ontwikkeling en zelfregulatie vaardigheden van de kinderen en (b) in interactiepatronen en relatiekenmerken met hun ouders en (c) in gezondheid en persoonlijkheid van hun ouders? Een tweede vraagstelling is of eventuele groepsverschillen die naar voren komen wanneer de kinderen 6-7 maanden oud zijn, sterker of zwakker worden wanneer de kinderen en hun ouders opnieuw onderzocht worden als de kinderen 18-23 maanden (gecorrigeerd voor de vroeggeboorte) oud zijn geworden.

Onderzoeksopzet

Door twee leeftijdscohorten van (gecorrigeerd voor vroeggeboorte) 6-7 en 18-23 maanden oud te onderzoeken kan een cross-sectionele indruk van het functioneren van kinderen op jonge leeftijd en hun moeders worden verkregen. Door vervolgens het jongste cohort ook longitudinaal te volgen en een herhaalde meting op 18 maanden uit te voeren, kan ook de ontwikkeling van de kinderen in kaart gebracht worden.

Gestreefd wordt naar inclusie van 500 participanten: 300 matig te vroeg geboren kinderen, 50 extreem te vroeg geboren kinderen en 150 op tijd geboren kinderen en hun moeders.

Inschatting van belasting en risico

De belasting van het onderzoek is beperkt tot het invullen van vragenlijsten door de ouders en het meewerken aan video opnames van een interview en van een interactie observatie tijdens een dagelijks voorkomende situatie. Ouders zijn vrij om tot deelname te besluiten of zich terug te trekken indien zij toch niet mee willen werken. De gegevens worden anoniem verwerkt. Indien tijdens het onderzoek naar voren zou komen dat nadere begeleiding gewenst is door de ouders, wordt binnen het netwerk van de aan de studie deelnemende behandelaars

gezocht naar passende begeleiding of verwijzing.

Contactpersonen

Publiek

Universiteit van Tilburg

Postbus 90153
5000 LE Tilburg
NL

Wetenschappelijk

Universiteit van Tilburg

Postbus 90153
5000 LE Tilburg
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
Kinderen (2-11 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Geboorte tussen 32 en 36+6 weken zwangerschapsduur; geboorte voor 30 weken zwangerschapsduur; a terme geboorte tussen 37 en 42 weken zwangerschapsduur; 6-7 maanden of 18-23 maanden oud (gecorrigeerde) leeftijd.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Aangeboren afwijkingen, druggebruik van de moeder, opname op een neonatale intensive care (behalve voor de extreem premature subgroep).

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen
Onderzoeksmodel:	Anders
Toewijzing:	Niet-gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Actieve controle groep
Doel:	Algemeen wetenschappelijk

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestopt
(Verwachte) startdatum:	01-02-2008
Aantal proefpersonen:	500
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	31-01-2008
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	MEC-U: Medical Research Ethics Committees United (Nieuwegein)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL20937.060.07